

NAQQIUT

(qupperneq 3-mi oqaaseqatigiit kingulliit allanngortinneqarput)

Siunnersuut uunga: Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx.xx-imeersoq

(Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisunut ilaasorta)

Akissuteqaat

(Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisunut ilaasorta)

Aappassaaneerinnineq

Aallarniutigalugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq utoqqalinersiaqarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip siullermeerneqarnerata kingornagut ataatsimiititaliami suliarinninnera Naalakkersuisut qujassutigaat. Matumani Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani taakkartorneqartut immikkoortut ataasiakkaat Naalakkersuisut ima oqaaseqaateqarfigissavaat.

Kommuninut ilitsersuummik piaarnerpaamik suliaqartoqassasoq Naalakkersuisut ataatsimiititaliaq isumaqatigilluinnarpaat, taamaalillugu utoqqalinersiaqarneq pillugu inatsimmi nutaami aalajangersakkat pitsaanerpaamik isumagineqarnissaat qulakkeerneqassammat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq decemberip 2015 aallartinnerani Nunatsinnit tamanit peqataaffigineqartumik kommunit sullissisuinik ilinniartitsisoqassammat piffissamilu tassani iluatsillugu nalunaarusiassamut missingersuut aamma ilitsersuut tunniunneqarumaarmata.

Utoqqalinersiallit aningaasat namminneq atorsinnaasaannik minnerpaaffiliilluni killiliisarnissaq kommunit aalajangersaasinnaaneri pillugit pingaaruteqarneranik taamaalillunilu isumaginninnikkut oqimaaqatigiissaarineq attatiinnarneqarsinnaalersillugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap Naalakkersuisut isumaqatigimmagit nuannaarutigaa.

Siunnersuummi imaluunniit tassunga oqaaseqaatini utoqqalinersiallit ilisisoqarneranut peqataasarnissaannut atatillugu aningaasartuutit aningaasalersorneqarnissaannut ersarissumik takussutissaqanngimmat siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut ataatsimiititaliaq isumaliutissiissummini nassuiaammik kissaateqarsimavoq. Apeqqut ima paasineqarpoq qanigisani toqkkut qimaguttoqartillugu angalanernut aningaasartuutitut annertunerusumik aningaasartuuteqalernerup naatsorsorneqarnissaanik kissaateqartoqartoq. Inatsisissami Nunatsinni ilisisoqartillugu peqataanissamut angalanernut aningaasartuutit utoqqalinersialimmut, matumanilu qanigisatut pineqarput utoqqalinersiallip angajoqqaavinik, meeraanik, qatannigutaani aamma aapparisaani ilisisoqartillugu, matussusiisinnaanermut aningaasartuutit annertunerulernerit tassunga atassuteqartut naatsorsorneqarsinnaanngillat

kisiannili taamaallaat annertuumik nalorninarqartumik annertussusilerneqarsinnaallutik. Tamanna pissuteqarpoq tulliuuttunut atatillugu paasissutissaateqartoqanngimmat, siullertut utoqqalinersiaqartut qanoq amerlatigisut aningaasaqarnertik pissutigalugu angalanissamut aningaasartuutunik pisinnaatitaasoqarnersoq kisitsisaateqartoqanngimmat, aappasaanik pineqartut qanigisaasa toqukkut qimaguttut amerlassusaat kisitsisinngorlugit pigineqanngimmata, pingajussaanillu utoqqalinersiallit pineqartut angalanermut aningaasartuutitut matussuserneqarnissaannik pisariaqartitsivinnermut apeqquserneqartariaqarmat. Taamaattumik aqqissuussinnermut aningaasartuutunik piviusunik tunngatillugu naleqquttumik akissutissaqanngilaq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit inatsit, tak. § 20, imm. 3: ” Kommunalbestyrelsi aamma pisortanit ikiorsiisinnaavoq ilaquuttat qanigisat napparsimaneranni aamma/imaluunniit toquneranni ilisaanerannilu angalanissamut aningaasartuutitut.” Kommunalbestyrelsi nakorsamit uppernarsaammik piunasaqarpat uppernarsaatip pissarsiarinera kommunalbestyrelsip akilissavaa. Tassunga aqqissuussinnermut atatillugu aningaasartuutitut paasissutissanik pissarsiaqartoqarsinnaanngilaq taamaattumillu aamma tamatumani aningaasartuutit annertussusaannik tunngavissaqarani.

Naalackersuisut aamma maluginiarpaat oqariaatsimut qanigisanut, tassa angajoqqaanut, meeqqanut, qatanngutitut aamma aapparip saniatigut ernuttat, ernutaqqiutit aamma ernutaqqioqqiutit ilanngunneqarnissaat Ataatsimiititaliap kissaatigigaa. Taassuma saniatigut Ataatsimiititaliap kissaatigivaa pingajussaaneerinnittoqarnissaanut kikkut angalanissamut aningaasartuutitut qinnuteqarsinnaanermut atatillugu isertitani killiliisoqartussanngorlugu allannguutissatut siunnersuumik saqqummiussisoqassasoq. Aningaasatigut kingunerisassat ilisimaneqanngilluinnarneri pissutigalugit Naalackersuisut allannguutissanut taakkununga innersuusaqarsinnaanngillat. Taamaattumik siunnersuutit maannamut naggataarutaasumik allassimaneratut iluseqartillugu attatiinneqassasoq Naalackersuisut innersuussutigaat.

Naalackersuisut aqqissuussineq maannamut siunnersuutigineqartoq malinnaaffigilluassavaat 2018-imilu utoqqalinersiaqarneq pillugu inatsisip tamakkiisumik nalilersorneqarneranut atatillugu inatsisissatut siunnersuutit piviusunngortinneqarnera pillugu aamma utoqqalinersiaqartumut ilisiartornermut ikiorsiinissamut maanna siunnersuutaasup kinguneranik Naalackersuisut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissuteqarumaarput. Tamatuma kingornagut utoqqalinersiaqartut ilisiartornermut atatillugu angalasarnernut tapiissuteqartarnermut aalajangersakkap allanngortinneqarnissaanut apeqqut qaqileqqinneqarsinnaavoq inatsisip aqqissuuteqqinneqarnissaanut pisariaqartitsisoqalissagaluarpat. Aappasaaneerinninnerup pingajussaaneerinninnerullu akornanni apeqqutip Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap suliarinninnissaanut Naalackersuisut qilanaarutigaat.

Isumaliutissiisummi Demokraatit innersuusaqarput pingajussaaneerinninnissamut ukiut utoqqalinersiaqarfiusut 2024-mi 68-inut, 2027-imi 69-inut 2030-milu 70-inut qaffanneqarnissaanut Naalackersuisut allannguutissamik siunnersuummik saqqummiussaqaasat. Naalackersuisut tamanna siunnersuut tapersersinnaanngilaat

siunnersuummillu taama isikkulimmik saqqummiussaqaalersaatik. Naalakkersuisut isumaqarput ukiut utoqqalinersiaqarfiusut qaffaqqinnissaat siusippallaartoq. Ullumikkut inuuneq sinneruttartoq ima sivisutiginnigilaq ukiut utoqqalinersiaqarfiusut qaffanneqaqqinnissaat innuttaasunut naleqqussuusorinarani.

Ataatsimiititaliap isumaliutissiisummi tikkuartorpaa immikkoortumi utoqqalinersiallip paaqqinnittarfimmi il.il. angerlarsimaffiup avataani inissinneqarnermut atatillugu immikkoortumi siunnersuut sanngееquteqartoq, tamatumani pineqarluni qaqugukkut utaqqiisaagallartumik aamma sivisunerusumik angerlarsimaffiup avataani inissinneqarneq sivisussusilerneqartassanersoq nassuiarneqarsimanngimmat. Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat taamatut oqaasertaliinikkut kommunit naliliinissaannut inissaliisoqarmat, taamaaliornikkut suliamut qaninnerumik inissisimasut aamma tulluarnerusumik kommunit ingerlatsivii nalilersuisinnaanngortillugit, sivisussusilersuineq qaqugukkut utaqqiisaagallartuunersoq aamma qaqugukkut inissinneqarneq sivisunerusuunersoq inatsisitigut qitiusumik aalajangersaanissaq pillugu tulluarsorinanngimmat. Aalajangersakkap oqaaseqaataa inissaqartitsilerpoq kommunip nalilersuisinnaaneranut Naalakkersuisullu soorunami kommunit ingerlatsiviinut siunnersuinikkut ikorsiisassapput, kisiannili matumani pingaaruteqarpoq kommuni tassaamat innuttaasumut qaninnerpaajusoq taamaalillunilu inissinneqarneq utaqqiisaagallarnerusoq imaluunniit ataavartuunersoq pitsaannerusumik nalilersorsinnaallugu.

Ataatsimiititaliap isumaliutissiisummi Naalakkersuisut qinnuigai siunnersuutip § 21-a, utoqqalinersiat tapiutaasinnaasullu tunniunneqartarnerannut atatillugu kommunalbestyrelsip nakkutilliisussaaitaanera pillugu itilisaqqullugit. Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat aalajangersakkakut nutaajusumi kommunit ingerlatsivii pisussaaffimmik nutaamik suliassinnissaat eqqarsaatigineqanngimmat. Utoqqalinersiat eqqortumik tunniunneqartarnerisa qulakkeerneqarnissaannik pisussaaffik pioreerpoq pitsaasumik allaffissornikkut ingerlatsinissamik pisussaaffik naapertorlugu. Taamatut siunnersuummi immikkut nakkutiginninnissamik aalajangersakkamik ikkusisoqarnera pissuteqarpoq kommunip nakkutilliinissamut pisussaaffik pioreersoq ersarissinissaa Naalakkersuisunit kissaatigineqarmat taamaalillunilu ingerlatsiviit sulisuinut iluaqutissanngorlugu aamma innuttaasunut paasissutissanngortillugu. Taamaalilluni nutaamik pisussaaffiliisoqanngilaq kisiannili pisussaaffik pioreersoq ersarissarneqaannarpoq.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap maluginiarpaa angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq qanoq paasineqarsinnaanera nalornissutigineqarsinnaammat. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarsinnaavoq angerlasimaffimmi ikiorteqarnermut atatillugu sullissinerup tunniunneqartartup allanngortinnissaa siunertarineqanngimmat. Tamanna pisariaqartinneqalissagaluarpat utoqqalinersiaqartunut angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut aalajangersakkanik Naalakkersuisut ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput. Naalakkersuisut kissaatigaat utoqqalinersiaqartoq angerlasimaffimmi ikiorteqarnermi akeqanngitsumik kommunalbestyrelsi innersuusisinnaasuussasoq.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa kapital 19-imi paasissutissiinissamut pisussaaffeqarnermut aalajangersakkat ersarisarneqarnissaat kissaatigineqartoq. Innuttaasut kommunit agguarnerisa avataanni najugaqartut taamaallaat Naalakkersuisunut toqqaannartumik nalunaaruteqartarnissaat siunertarineqarpoq. Pingajussaaneerinnittoqartinnagu allannguutissatut siunnersuutikkut aalajangersakkami ersarissaasoqarumaarpoq. Kommunit nakkutilliinissaanut pisussaaffimmut attuumatillugu suliaq pineqarpoq ingerlatsiviup pisussaaffiata iluaneereerpoq, kisiannili maanna inatsimmi toqqaannartumik oqaatigineqarluni.

Inatsisip atorneqarnissaanut aamma kommunit ingerlatsivii atorsinnaasumik sakkusaqalernissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut allannguutissamik pingajussaaneerinninneq pitinnagu siunnersuummik saqqummiusaqarumaarput oqariaaseq ”isertitat maanna atuuttut” aamma inuit § 5, imm. 2-mi pineqartut pillugit qanoq atorneqarnissaannik aamma oqaasertaatigut ersarissaasumik imaqartumik. Taamaalillutik Naalakkersuisut siunnersuut innuttaasunut iluaqutissanngorlugu siamasissumik tapersersorneqarumaartoq neriutigivaat.

Taamatut oqaaseqareerluta inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerqarnissaata akuersissutigineqarnissaa, siunnersuullu kingornatigut taamatut isikkoqartillugu akuersissutigineqassasoq Naalakkersuisut innersuussutigaat.